

***Gubcsi Lajos
1514
Magyar pokol***

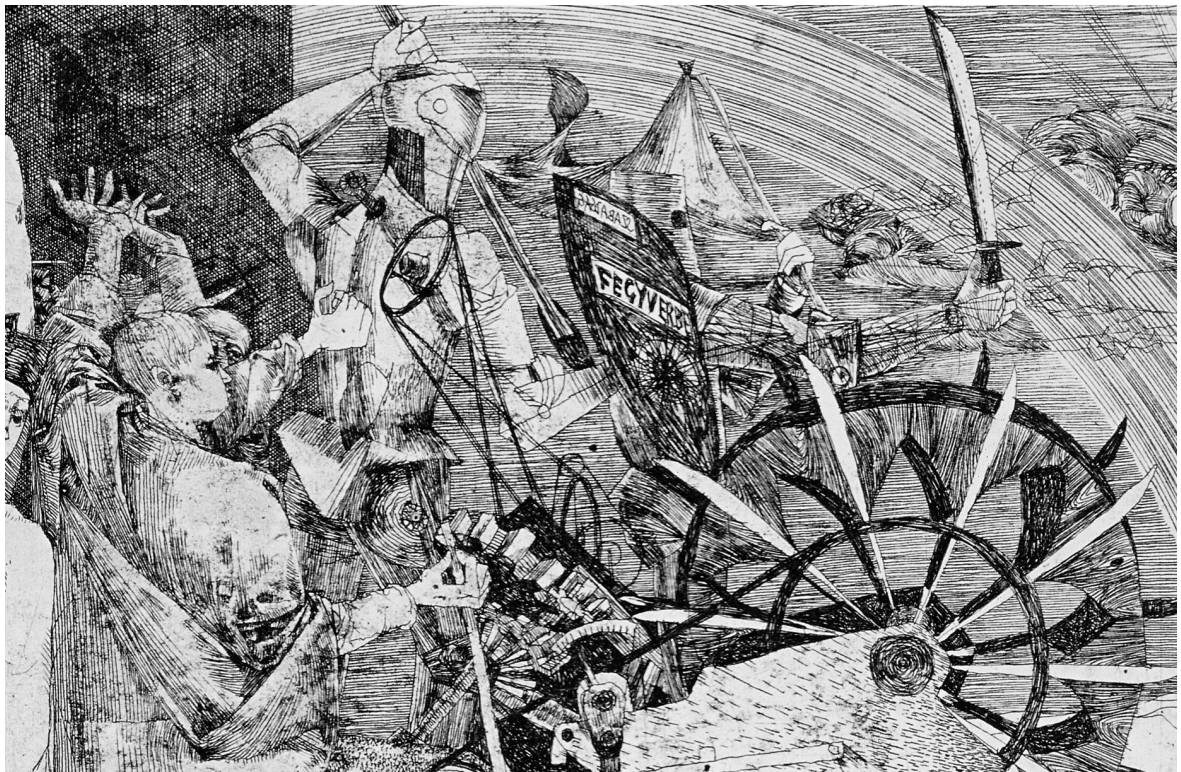
Librettó operához és rockdrámához

Copy right Dr. Gubcsi Lajos

Kiadja a G Marketing & Média Kft., 2014

ISBN 978-963-86807-9-2

Kondor Béla: Dózsa harcra készül és Így jár minden próféta (részlet)

Gubcsi Lajos

1514 Magyar pokol

Opera Dózsa országáról két felvonásban, 7 jelenetben

*LIBRETTÓ I.**

1. 1514 a parasztlázadás és a nemesi bosszú az országot végelgyengülésbe taszította, a nép börtönévé változtatta, kiszolgáltatta külföldi hatalmaknak, s ez elvitt a teljes összeomláshoz. 1514 és a megtorlás Mohácsba kergette a nemzetet. Sok ezer embert meggyilkoltak a parasztok közül. A parasztlázadás választóvíz Magyarország történelmében: ekkortól védetlen a külföldi hatalmakkal szemben, s ekkortól "öli a magyar a magyart" örök békétlenségben, mindig két táborra szakadva.

2. 2014, az ötszázadik évforduló adja a kötelességet és az alkalmat az emlékezésre, a tanulásra. A mai magyar társadalmi struktúra éppen úgy alábecsüli majd Dózsa és a parasztháború ünneplését, mint a Rákóczi-szabadságharcot.

Olyan kőkemény, korszerű oratóriumnak, zenés műnek kell születnie, amely szövegével és zenéjével alkalmas drámai módon idézni a parasztlázadást a legszélesebb rétegnek, az új korosztályoknak. Összefüggő, két részes zenében és videofilm forgatására is alkalmas előadásokban, azok színpadi változatában kell gondolkodni.

3. Az író által felkért zeneszerző, zenész team, komponáláshoz értő zenészek, énekesek alkotó részvételével születik a mű. Ez első szakaszban megfelelő demók elkészítését, majd a színpadra állításban jeleskedő rendezővel való együttműködést, végül a zenei agyag eljátszását-éneklését, a stúdiófelvételét jelenti. A szöveg írója teljes és folyamatos eszmei együttműködést teljesít, tehát nincs tartalmi prekonceptió, ami van, az nem merev, hanem az alkotás folyamatában érik tovább. A teljes szöveg- és zenei alapanyagnak el kell készülnie 2013-14 fordulójára, ekkorra már a színpadképes előadást biztosító zenei rendezés igényei szerint is.

4. A mű két felvonásból, Jelenésből és 6 jelenetből áll. Az első felvonás az elementárisan szembenálló erők harca, a második Dózsa veresége, kivégzése és a megtorlás. A jelenetek egy-egy fontos mozzanatot villantanak fel, nem törekednek kronológiai hűségre, teljességre. A dráma hangulatát adják meg összességükben, maguk is hangulati képek.

A szereplők:

-Dózsa György a székelyföldi Dálnok szülötte (1470), törökverő vitéz, aki a királytól címeradományt kapott, s kinevezték 1514 tavaszán a pápai bulla alapján szervezendő török ellenes keresztes had élére. Zápolyával egyesült volna délen, de közben mindkét oldalról kegyetlenkedések, majd harcok kezdődtek a paraszthadak és a nemesek között. A király feloszlatta - volna - a hadat ápr. végén, de már nem lehetett. Kölcsönös katonai eredmények és kudarcok után - s vérengzések közepette, melynek részeként Dózsa karóba húzatta Csáky Miklós csanádi püspököt - végül Temesvárnál Zápolya hadai megverték Dózsát, őt és társait kegyetlenül kivégezték. A parasztháborúban kiemelkedő szerepet játszottak a ferences papok, az állam elleni, a szegénység melletti legkeményebb kritikusok.

-Szerepel Dózsa anyja és kedvese.

-Dózsa Gergely Dózsa öccse, az egyik vezér a háborúban. Az általa vezetett pesti tábor vereséget szenvedett, feloszlott. A temesvári csata után őt is kivégezték.

-Lőrinc pap, a nagybotú, paraszthadak és csaták vezére (Nagyváradnál győzött, Kolozsvárnál veszített), a lázadás fő ideológusa, kíméletlenségéről híres parancsnok, szerepet játszott abban, hogy példátlan kegyetlenséggel végezték ki Csáky Miklós püspököt és Telegdi István főnemest a csanádi győzelem után.

-Csuklyás Márton, pap, vezér (csapatai vereséget szenvednek Pásztónál, Debrőnél, de részese a lippai győzelemnek), radikális vezér, Telegdi kivégzésének szószólója

-Csobád, családja, mint minden jobbágyé, egykor szabad magyar, most is - a székelyekéhez hasonló - szabadságot tűznének ki ők, a megnyomorított, életképtelenné tett jobbágyok. Megjelenése a parasztok életének, keserűségének, vágyainak hangja

-Dobzse Jagello Ulászló király, tehetségtelen király Mátyás után, az egész ország gyors zülésnek indult, urak és király közti megbénító rivalizálásba, melyből úgy keresett kiutat, hogy elkezdte a Habsburg-házhoz kötni Magyarország sorsát. Egy hónapon belül két ellentétes döntéssel okozta a tragédiát: márciusban útnak indította a paraszthad szervezését a török ellen, áprilisban pedig betiltotta azt, amit már lehetetlen volt.

-Bakócz Tamás bíboros, a keresztes hadjárat értelmi szerzője, egyben az ügy vesztese

- Zápolya (Szapolyai) János szepesi gróf, erdélyi vajda, a király és Bakócz fő ellenfele, sokszoros köpönyegforgató, mohó hatalomvágyó főúr, aki mindig a szerint érkezik meg a harcba (1514 Temesvár), vagy nem érkezik meg (1526 Mohács), hogy mit kíván személyes érdeke. Az ország felbomlásának egyik fő okozója, beleértve a három részre szakadást is.
- Zápolya György, Z. János tehetséges, 16 éves öccse, aki bátyjától vezéri feladatokat kapott. Más fiatal vezérekkel (Ártándi Pál), püspökökkel-papokkal (Perényi nádor fia, Ferenc váradai püspök) - az új, mohó hatalom letéteményesei
- Perényi Imre nádor, az állam egyik fő szervezője, Zápolya ellenlábas, a "minden bajban nádor maradok" tipikus magyar kétkulacsosa
- Bornemissza János, budai kapitány, s mikor a Rákosnál túl veszélyessé vált a paraszthadak gyülekezése, és félteni kellett Budát, ő volt az egyetlen, aki képes volt - a megriadt, elgyávult urak között - katonaként gondolkodni, s később szét is verte a meggyengült pesti tábornokot.
- Tomori Pál fogarasi várnagy, Bornemissza budai főkapitány familiárisa, a déli részekben felvonuló török erők elleni készülődés majdani fő alakja
- Báthori István temesi gróf, képtelen lett volna megvédeni Temesvárt - már a halálra készült -, ha nem kap segítséget fő ellenfelétől, Zápolyától; e segítség pedig csak úgy jöhetett meg, ha tudomásul veszi Zápolya jövőbeli vágyait.
- Telegdi István főúr, eleinte támogatta Dózsa hadszervezését, de pozíciója őt is a főnemesekhez kötötte, a csanádi csata után Lőrinc és Márton pap követelésére, a parasztok dühét kielégítendő, kegyetlenül kivégezték.

JELENÉS

Az egésznek az elején, még mielőtt bármi, bármely jelenet elkezdődne, egy "Jelenés" fogalmazódik meg, egy látnoki prófécia arról, milyen jövő lesz itt, ebben az országban, ha a bosszúban legyilkolják egymást a magyarok, s ennek részeként a győztesek kiirtják a nép erejét (ez a nép védte meg Nándorfehérvárt - s most, Dózsa után 12 évvel Mohács következik majd, hogy utána már SOHA ne tudjon önálló, független lenni az ország).

Három Látnok (vak koldusok, egymást kiegészítve, szaggatott, fájdalmas, hosszú énekek)

1. Látnok

Hull a jobbágy s ég vezére
A hazáját karddal védte
Hunyadi még hívta harcba
S fia, Mátyás, lett királya

Nem volt nagyobb a magyarnál
Európa bástyájánál
De most török vész fenyeget
S urak ölik a sereget

Kórus

Nem volt nagyobb a magyarnál
Európa bástyájánál
De most török vész fenyeget
S urak ölik a sereget

2. Látnok

Dózsát égetik győztesek
Magyar pokol a rettenet
Idegen a király, Dobzse
Trónjára Zápolya ülne

Hatalmas Werbőczy-rendek
Parasztvérben vágnak rendet

Hatalmuk az erő joga
Vérrel ítél pusztulásra

Kórus

Gyilkolják a parasztságot
Mélybe lökik az országot
Népe nélkül mit ér a hon
Bitangokkal a trónuson

3. Látnok

Korbács a parasztok jussa
S Bécs vágyik a koronára
Jobbágy kardot többé nem fog
Viskókból nézi Mohácsot

Az ország háromra tépve
Áruló had rohan Bécsbe
S mert kell egy másik korona
Siet érte Isztambulba

Kórus

Török szultán, bécsi császár
Az országra két halál vár
Két évszázad török rabság
Német gyarmat lesz az ország

1. Látnok

Kettétört pajzs lett a magyar
Háborúk örök vesztese
Hős Rákóczi száműzetve
Anyja után török földre

Szolga, gyarmat Habsburg-rendben
Szabadságharc gyászmenetben

Cár s Haynau a végzete
Petőfijét sem temette

Kórus

Kossuth koldul kóborolva
Nem egyezik behódolva
Bécsnek főt hajt mégis Buda
Marad náluk a korona

2. Látnok

Mohács sírján állt Ferdinánd
S Trianonig Bécs meg sem állt
Szarajevó Ferdinándja
Vitt a világháborúba

Dózsa lángol, kísért Mohács
Temetjük a monarchiát
Nem szaggatva, széttépve már
Ájultan a Kárpátoknál

Kórus

Török helyett magyar basák
Tudatlan, zsugori bandák
Négyszáz év ég a pokolban
Függetlenség cafatokban

3. Látnok

Öntsd a véred, vessz el, ország
Halld az ördög kacagását
Minden ádáz ellenséged
Magad ellen szeret téged

1. Látnok

Irtsd magadat, jó magyarom
Legyen egyre szűkebb a hon

És ha visszatérne erőd
Nyitnak neked új temetőt

2. Látnok

Áldozd másért az éltedet
Kínozd saját nemzetedet
Mátyás király épp hogy meghalt
S Dózsa kezében kard villant...

Kórus és három Látnok

Áldozd másért az éltedet
Kínozd saját nemzetedet
Mátyás király épp hogy meghalt...
S Dózsa kezében kard villant...

Áldozd másért az éltedet
Kínozd saját nemzetedet
Mohács vesztén Trianonig
Dózsa testén vérbosszúig

I. FELVONÁS

1. Jelenet - Adj király katonát

Buda és Pest: a király a nemeseivel Budán, és a gyülekező had Pesten - az örök szembenállás legelső nagy frontja. Itt már nincs jég, amelyen Mátyást lehet választani. Itt mocsár van és ármány. Egy tehetetlen hatalom, ostoba király, korrupt uralkodó banda, önző nagyurak és papok.

Ulászló király (az alkalmatlan idegen)

Dózsát küldöm a törökre...! (az 1. és 2. sor ellentétes értelmű - ingatag lelki tusakodás)
Tegyek hősnek egy parasztot?!
Győzelmet hoz a keresztre...(3. és 4. sor ugyanúgy)
Ránk égeti az országot!

Perényi nádor

Kereszteket varrat Bakócz (1. fenti 1. és 2. sor)
Tamás uram hú pápista
Megvadul a bűsz martalóc
Jobbágyomat küldjem hadba?!

Király

Dobzse, dobzse, nádor uram
A királyod még én vagyok
Hadseregem most csak ez van:
Parasztból lett parancsnokok

Perényi

Török ellen Velencével!
Ez méltó a koronához
S nem kiontott nemes vérrel
Ne bízz a Székely Dózsához

Király

Induljon el délre Dózsa
S ha majd jönnek cseh vitézim
Elindulunk a hátába
Ha bosszút vesz sérelmein

Koronámhoz kell két kulacs
Ez a győzelmem záloga
Harcolj értem buta paraszt
Véredből lesz az új Buda

EKÖZBEN Rákos mezején és más táborokban gyülekezik a keresztes had.

Dózsa fohásza

Hazánk, öleld át népedet
Úgy vágyik rá - mindig szeresd
Benned ereszt tősz gyökeret
S magadba majd te temeted

Verítéke téged öntöz
Érted köti magát röghöz
És mint gyermek a szülőhöz
Áldást rebeg szent jövődhöz

Ha Nap süt ránk - a te fényed
A holnapunk neked ébred
Minket szolgál dicsőséged
Fölénk hajol szereteted

Ne fordítsd el arcod tőlünk
Ha velünk vagy, sose félünk
Hazánk a mi Jóistenünk
Magasba emelt keresztünk

Dózsa Gergely
Krisztus és a király
Álljon a zászlókon
Bosszút áll a halál
A török hódítón

Kereszttel a hadunk
Mint egykor Hunyadi
Istentől a sorsunk
Hazánkat védeni

Dózsa szeretője a sátorban
Ébred bennem
Lent a mélyben
Ég a testem
Szenvedélyem

Látom, érzem
A szemedben
Hajolj reám
Szerelmesem

Ha álmodtam
Csak rád vártam
Éjjel nappal
Veled háltam

Édes álmom
Visszavárom
Forró ágyon
Testem tárom

Felkínálom
Neked adom

Hajlatomban
Bujaságom

Fegyver helyett
A testemet
Vedd szívemet
Vidd békémet

Bakócz bíboros
Krisztus néz le rátok
Feleim, jobbágyok
Erőtök Istenben
Harc a török ellen!

Hitetlen hódítók
Törnek a hazánkra
A barbár oszmánok
Krisztus országára

Megáldalak népem
A pápa bullája
Szentség a kezemben
Rábízlak Dózsára

Nincs nála vitézebb
Így döntött a király
Viseld a keresztet
Meggvéd a harcoknál

Jobbágy keresztesek
Földmíves királyok
Mint egykor a szentek
Véretek adjátok

Árpád néz le rátok
Szent István küld áldást
Védjétek hazátok
Pokolba a szultánt!

Dózsa, kapitányai, papok, kisnemesek, jobbágyok, két soronként más üdvívalgás

-Szabad lesz a magyar
Minden ember joga
-Rabságba taszítva
Nem élhetünk soha

-Krisztus és szabadság
Égig ér a zászlónk
-Vérrel írt igazság
Nem tűrünk hódítót

-Új sereg született
Nem volt ilyen soha
-Vezesd a népedet
Éljen Székely Dózsa

-Kaszánk most vért arat
Rendet vág törökben
-Védd dicső hadadat
Hatalmas nagy Isten

-Országunk szent nekünk
Mint gyermek anyjának
-Hazánkért megküzdünk
Esküdjünk Dózsának

-Esküszünk! A királyra! A pápára! Bakócz Tamásra! Asszonyunkra s a kicsikre! Dózsára,
Dózsára! Krisztus és a szabadságunk egy nekünk! Krisztus és szabadság, Krisztus és szabadság!

2. Jelenet - Amikor az ég leszakad

A török helyett az Alföldre, Szeged felé árad a had, amely nem hadsereg, hanem idővel egyre vérengzőbb, elvadultabb tömeg, amely bosszút áll sok száz éves nyomoráért. "Krisztus és szabadságunk!" - ez volt a jelszavuk, de Krisztus hamarosan háttal állt, hogy ne lássa, mi történik a nevében mindkét oldalon. A király és az arisztokrácia elszigetelten, gyáván reszket, száll a láng Magyarország fölött, és az országnak nincs feje - idegen uralkodók Bécs szolgálatában. Ebben hangzik el az ELSŐ KÓRUSMŰ (1.)

Zűrzavar, tanácstalanság az arisztokrácia soraiban Budán, a fej nélküli várban

Futár

Láza a nép

Főúrára

Kaszát, fejszét

Ráz Budára

Pap és jobbágy

Egymás mellett

Hívják Dózsát

Vezérüknek

Fegyverükön

Bosszúvágyak

Kereszteken

Véres árnyak

Hova indul

Ez a vad had

Mindent feldúl

Urat akaszt?

Perényi nádor
Balga beszéd
Vidd parancsom
Dózsa népét
Elindítom

Keresztesek
Török hadra!
Vezérek
Székely Dózsa

Ki ellenáll
Kivégezzük
Ki harcba száll
Tegyen esküt

Nem pápára
De királyra
Nem Dózsára
Csak Budára

Báthori István temesi gróf
A bíboros maga varrta
Dózsára vörös keresztjét
Zsigmond király főoltára
Hallgatta Dózsa esküjét

Hogy törökre viszi hadát
S megvédi Árpád örökét
Ezzel szervez gyilkos bandát
Karddá élezi keresztjét

Bornemissza János, Buda parancsnoka

Nagy bajunk lesz nekünk abból
Rómából és a pápából
Bakócz Tamás bullájából
Kereszt alatt dúló hadból

A bíboros vigye vissza
A keresztet, honnan hozta
Áldását magának tartsa
Róma helyett ura - Buda!

Telegdi István kincstárnok

Búzát, gulyát bélpoklosnak?
Vörös kereszt éhes hasnak?
Sose indul hadjáratra
Török ellen a határra

Ne varrjatok rá keresztet
A jobbágy bosszúért reszket
Tomori Pálért esdeklek
Fogarasról hoz sereget

Zápolya János erdélyi vajda

Mit ér egy király, ha gyáva?
Neki Prága a hazája
Remeg, ha megjön Budára
Fején billeg koronája

Mi egy bíbornok, ha bérenc?

Bakócz, a római kedvenc
Ellenünk uszítják Dózsát
A Rákoson gyűlő hordát

Tomori Pál fogarasi várnagy
Seregünk megvédi Budát
Dózsa bandája tétlen áll
S letámadjuk derékhadát
Szegedig fut a Tiszánál

Úzzük tovább Délvidékre
Messze el a koronától
És ha rámegy a törökre
Elpusztul majd önmagától

Bornemissza budai várkapitány
Miért félnénk, dicső urak
Csak láрма gyűlik Rákoson
Dózsa csupán székely paraszt
Sose jut át a várfalon

Meg sem indult Buda ellen
A király ellen nincs mersze
Hogy ő maga ítélkezzen
Sem jogara, sem serege

Tomori Pál fogarasi várnagy
Szétkergetni ezt a csordát
Meggválasztja a királyát!
Trónra teszi Székely Dózsát
Vörös lángját hajítja ránk

Hírek jönnek, jó nemesek
Házatokban mind bent égtek
Egyesítsük seregünket
A király már nem véd minket

Zápolya János

Buda, ez itt a Szent György tér
Áruló vére ömlött itt
Hunyadi László most mit ér?
Ebek rágsálták csontjait

Uralkodó ellen kelt fel
Kardja főúrra sújtott le
S ki most hadba jön ellenem
Égig ég majd Dózsa teste

Trónjára ültetem Dózsát
Jobbágy megkapja királyát!
Tétlenkedj csak, Dobzse László
Nálam a vezéri zászló

Felégetik birtokunkat
Megfeszítik asszonyunkat
Szétverem a paraszt hadat
Adjátok rám áldástokat

*Dózsa táborá, hadának, kapitányainak, papjainak egymásba vágó, ideges, zaklatott
hangzavara:*

Lőrinc pap:

Isten keresztje ez
Bakóczytól nem kérjük
Dózsa György, ha szeretsz
Indulj Buda ellen

Ármány és hazugság
A prímás, a nádor
Pénzért vett királyság
Pestis az országon

Dózsa Gergely

Bátyám, jó székeltem
Véred kiért ontod
Ne menj török ellen
Védd meg a jobbágyot

Ki keresztet varrat
Megölik az urak
Király küld rád hadat
Védenéd trónjukat?!

1. kapitány

Árad a nép hozzád
Véresen, félholtan
Rágyújtották házáat
Mert részt vesz hadadban

Vesztünket akarják
Küldenek törökre
"A gaz paraszt bandát
Tanítsuk móresre"

2. kapitány

Így van, Székely Dózsa
Mi csak bábok vagyunk
Dobzse vagy Zápolya
Ne legyen az urunk

Hol van igaz Mátyás
Ez nem az országa
Bitófa és kínzás
Lett a népe jussa

3. kapitány

Induljunk le Délre
Kereszttel és haddal
De ne a törökre
Végezz Zápolyával

S aztán jöjj Budára
Mindig veled leszünk
Csapj le a királyra
És trónjára teszünk

Dózsa (ellentmond, csitítgat, békíti őket, reményekkel telve)

Pápa küldte a keresztet
Király adott hozzá kardot
Vigyem harcba seregemet
Hívjam hadba a jobbágyot

Gyáva főúr, hogyha hátrál
Török ellen harcba szállni
Nincsen bátrabb a parasztnál
A hazáért élve halni

Gyilkos erő a határon
Budára tör a török had
Ellenség nyer belviszályon
Isten áldja meg hadamat

Erős hitem, éles kardom
Vezérnek választott az Úr
Pápa áldását, ha osztom
Hajtson fejet a földesúr

Pap és nemes, paraszt s király
Egyenlő csak harcban lehet

Érjen véget a rút viszály
Győzni viszem nemzetemet

Felváltva papok, kapitányok, soronként más-más:

-Hatszáz éve várunk
-Mi, akkor szabadok
-Legyen földünk, házunk
-S ne lehessünk rabok

-Árpád népe szolga
-A király áruló
-Állj élünkre Dózsa
-És vesszen a kígyó

A tömeg visszhangozza

-Vesszen a kígyó! Az minden áruló!
-Nem vagyunk rabok! Nem leszünk azok!
-Itthon az ellenség. Istené ez a nép!
-Legyen miénk Buda! Aztán Isztambulra!

Küldönc érkezik a rákosi táborba

Fellázadt egész Dunántúl
Kastélyok égnek Somogyban
Zalában s a határon túl
Nyugatra, Karinthiában

Az oláhok fegyvert fogtak
Kaszát élezték Biharban
S Máramarosban pópák hívtak
Nemest ölni, ahol csak van

KÓRUS:

Krisztus és a szabadságunk!
Jézusunk szolgája vagyunk

De vért kíván űzött hadunk
Lángban kél feltámadásunk

Elárulták a népünket
Adják-veszik életünket
Asszonyunkat, gyermekünket
Karddal hányjuk keresztünket

Dózsa király a vezérünk
Vesszen minden ellenségünk
Már az Istentől sem félünk
Harcba hívjuk jobbágy népünk

Lángoljanak a kastélyok
Királyukkal papok, grófok
Megjártuk a földi poklot
Rátok gyűjtjük hatalmatok'

Dózsa anyja
Isten veled
Bátor vitéz
Török ellen
Ha hadba mész

Oszmán horda
Jön ellenünk
Szállj a hadba
Jézus velünk

Székelly néped
A szívében
Követ téged
Seregeddel

Győzni fogsz-e
Vagy ott halsz meg
Isten keze
Mindig veled

Dózsa
Elég anyám
Szavad hiszem
Jön az oszmán
Hazám ellen

De más a baj
Úri ármány
Hallod a jajt
Anyák száján?

Apák vérét
Főúr ontja
Hagyja népét
Veszni Dózsa?

Apám kardja
A kezemben
S most azt súgja
Buda ellen!

Dózsa anyja
Apád hallgat
Ezer éve
Nem von kardot
Magyar vérre

Fiam! Állj meg
Kérdezd Istent

Ne ránts fegyvert
Király ellen

Székely, jobbágy
Egy a sorsa
A szabadság
Nem lesz jussa

Hagyd az urat
A rendeket
Mert kitépik
Hű szívedet

A jobbágy, Csobád siralma (soronként megállva, szétszaggatva a gondolatait)

Csobád
Barom áll előtted
Dózsa György kapitány
Kutya, birka, öszvér
Négy lábú emberfaj

Hátamon véres csík
Hasamban üres lyuk
Arcomban korbácsnyom
És a lábam remeg

És nem jön ki a hang
A torkom elszorult
Görcsben áll a szívem
A szégyen megbénít...

Lőrinc pap
Állj fel, Csobád, kelj fel
Apám múltját hordod

Állj fel, a seregben
Vedd kezébe sorsod

Kit itt látsz, lázad mind
Az elnyomók ellen
Nem tűr el tovább kint
Kezében vasfegyver

(innen folyamatos, ömlő panaszáradat)

Csobád

A bölcsőm a sírom
Közöttük nincs élet
Családom robotol
Anya és gyerekek

Én az igát húzom
Eke előtt marha
És ha már nem bírom
Rám zár a kaloda

Lőrinc pap

Százezres paraszt had
A szegény fellázadt
Élezd a kaszádat
Vívd meg a csatádat

Elég a panaszból
Az ember nem állat
Elűztek házadból
Követeld hazádat

Csobád

Házamban halál járt
A jobbágy hazátlan

Veszítvén családját
Elpusztult sorsában

Lőrinc pap

Hallgass! Elég, elég,
Vérbe mártod kardod
Pusztul az ellenség
Ha te is akarod

Szabad voltál egykor
Árpád törzse, népe
Eljön majd az új kor
Ha kell, halj meg érte

Véredet szívták el
Gázolj a vérükben
Százezer száz ellen
Higgy a győzelemben

A tömeg örvöngeni kezd a hírek hallatán

Jobbágykatona I.:

Vágd a rendet, ahol éred
Ezer éves kaszád hegye
Öld a nemest, ne féltsd véred
Nem kell többé király kegye

Jobbágykatona II

Nyárfák hegyén jobbágy testek
Bosszúból, mert hadba jöttünk
Viseljük a vérkeresztet
De a törökre nem megyünk

Jobbágykatona III.

Messze innen a muzulmán
Magyar nemes a hóhérunk
Zászlóinkon vérrel immár
Isten bocsásd meg a bosszúnk

Felváltva papok, kapitányok, soronként más-más (ismétlés):

-Hatszáz éve várunk
-Mi, akkor szabadok
-Legyen földünk, házunk
-S ne lehessünk rabok

-Árpád népe szolga
-A király áruló
-Állj élünkre Dózsa
-És vesszen a kígyó

A tömeg visszhangozza (ismétlés)

-Vesszen a kígyó! Az minden áruló!
-Nem vagyunk rabok! Nem leszünk azok!
-Itthon az ellenség. Istené ez a nép!
-Legyen miénk Buda! Aztán Isztambulra!

Dózsa (az induló hadhoz szól)

Száműzött is lehet győztes
Isten keresztjét viseljük
Jobbágy népem! - Lelked nemes!
Szívünk az égre emeljük

Szabad hazában szabad föld
Kezedben lesz saját sorsod
Reánk tekint Istenünk fönt
Mi mentjük meg az országot

Kardot rántunk a törökre
Testünkéből épül a végvár
Elűzzük innen örökre
A jobbágyra szabadság vár

Hadparancsom halld meg, sereg
Szent háborúnk végigvisszük
És a gyávát, és ki retteg
Saját zsírjában égetjük

Mert nem leszünk török szolga
Szabad ország a mi álmunk
Meghátrál a király hada?
Délvidékig meg se állunk

Szeged, Csanád és Temesvár
Utunk a Bánságig vezet
Gyávák gyűlnek a királynál?!
S vérbe fojtják seregemet?!

Ez lett ím a magyar nemes
Rabolná, mi a nemzeté
Isten adta keresztünket
Velünk együtt elégetné

Ki ég majd itt?, elég majd itt...!
Pokolra minden árulót...
Népem bosszúra szomjazik!
Kürtös, fújd meg a riadót

(KÓRUS KÉTSZER REFRÉNSZERŰEN):

És vért kíván űzött hadunk
Lángban ébred szabadságunk
És vért kíván űzött hadunk
Székely Dózsa a királyunk!

3. Jelenet - Kereszt a nyakban, kés a kézben

(rengeteg színpadi hatás, tánc, kavarodás)

Dózsa parancsnoksága, vezérsége, társai, tábora: egy székely lófő, csak mert vitéz, a magyar hadsereg élén? Mely hamarosan vérben gázolni kész a saját földjén? S a török a hátnál éppen úgy örül, hogy nem ellene mennek a hadak, mint ahogyan Bécs nézi, ahogyan kivérzik az ország, amelyen uralkodni készül. S akkor Dózsa léptékű tapasztalatlan hadvezérre, ámbár hős katonára vár a megmentés? Meg lehet felelni ennek? Nem! Ez csapda, amelyben vergődve vonul előre az egykor a haza mentésére készülő had. S a nemesi "vitéz" rendek megfutamodnak, szétesik a hatalom az első válságra - ez idegen hatalom, hazai bérencekkel, akiknek csak a sajátjuk számít. A Dózsa-had sem akar már mást: győzni, ha kell, vérben, bármi áron.

Dózsa tábora, a lázadás kezdete - Dózsa 4 vezére, felváltva - Vad induló harcra

Dózsa Gergely

Ébredj harcra

Éledj kasza

Élezd kardod

Vívd meg harcod

Mohó nemes

Torka véres

Öli népünk

Ontja vérünk

Lőrinc pap, az "ostor"

Nincs kegyelem

Nincs már sosem

Élve tűzre

Felnégyelve

Ördöggézzre

Kénes tűzbe

A nemesek
Kutya ebek

Csuklyás Márton pap

Haljunk, ha kell
Pusztuljunk el
Nem hátrálunk
Nem bocsátunk

Vér vért kíván
S halált halál
Kínzásért kín
Kínzásért kín!!!!!!

Lőrinc pap

Nem lesz győztes
Nem lesz vesztes
Magyarország
Járja poklát

Nem lesz győztes
Csakis vesztes
Magyarország
Járja poklát

II. FELVONÁS

4. Jelenet - A kékvérű ármány

Zápolya János, erdélyi vajda, minden idők egyik legellentmondásosabb magyar - de ő nem is régóta magyar! - politikusa titkon erőt gyűjt: Dózsa ellen, király ellen, magáért. Mint egykor majd, 12 év múlva Mohácsnál. Most először három részre szakad, ha nem is az ország, de hatalma: királyra, Zápolyára és a népet felkorbácsoló Dózsára. Zápolya és a nála összegyűlt arisztokrácia kegyetlen cinizmusa, egyéni érdekeinek véres érvényesítése - ez a cél, a többi nem számít. Ott a török a közelben, érdektelen tény.

Futár

Uram, török

A Dunánál

Gyülekezzünk

A királynál

Magyarország

Végveszélyben

Nem marad meg

Semmink épen

Halál arat

Félhold alatt

Add ki uram

Parancsodat

Török élén

Áll a Sátán

Tartsd fel őket

Jön a szultán

Zápolya

Balga barom, ki kérdezett
Velünk szemben Székely Dózsa
Nem vezérlem seregemet
Török, tatár hódítókra

Védje országát a király
Lóg a fején koronája
Üresen tátong a kincstár
Rozsdát lát a tokban kardja

Velence nyújt szövetséget
Dobzse mégis nemet mondott
Most hívná a magyar rendet
Bennem nem talál bolondot

Megvádolom Bakócz Tamást
Keresztet aggat parasztra
Búzát ígér, gulyát, áldást
Ki a templomát rágyújtja

Bolond Buda, gyáva rendszer
Magyarország lángra gyulladt
Régen jóslom... nekem trón kell!
Megvetem a királytokat

Nem az oszmán az ellenség
Dózsa vére oltja szomjam
Az igazi nagy fényesség:
Keresztes ég a pokolban

A királynál a korona
De az enyém a hatalom
Máglyán ég majd Dózsa trónja
S Budán én ülök trónuson

Futár

Mind elesett
Csanád, Lippa
Vérben táncol
Dózsa hada

Telegdi gróf

Halott testét
Paraszt csordák
Felnégyelték

Zápolya György, a kistestvér, parancsnok

Perényi nádor s Báthori
Menekülnek, gyáva urak
Dobzse László talpnyalói
Most is Temesvárig futnak

Mellékük állsz? Veszni hagyod?
Mi a válasz, édes bátyám
Temesvárt is, mint Csanádot
Végignézzük, hogy lángban áll?

Zápolya

Temesvár nem, nem veszhet el
De hagyom urát szenvedni
És ha meg kell majd mentenem
Nekem fognak behódolni

Zápolya György

Csak tizenhat nyarat éltem
De rám bíztad hadad élet
Ne kíméld az ellenséged
Dózsa az, vagy Perényiék

Veszted' akarja mindegyik
Dózsa kardját beléd döfni
Hadam nélkül látni másik
Főleg Lajos, a királyfi

Add ki máris a vezényszót
Felszabadítod Temesvárt
Keresztre minden árulót
Dózsát is, a parasztkirályt

Zápolya

Dózsa trónra vágyik, legyen
Kereszt csakis Jézusnak járt
Paraszt trónja égjen tűzben
Pokolra a gyilkos királyt

De mi legyen a másikkal?
Hogy' végezzünk felkent úrral
Mátyás király torz másával
Lászlóval, s fia Lajossal?

Zápolya György

Ha Temesvárt veszni hagyjuk
Magával rántja a királyt
De ha Budát megbuktatjuk
Tápláljuk Dózsa uralmát

Zápolya

Van igazság, mely az enyém?
Engem szolgál, értem áldoz
Engem hordoz a tenyerén
És méltó egy új királyhoz?

Mit válaszolsz, ha vagy, Isten?
Ki viselje a keresztet
Lázadók a véres ingen
Vagy én, ha kiirtom őket?!

Gazság nélkül nincs igazság
Fegyverünk éle vérre vár
Verjük szét a paraszt bandát
S utána a királyi vár

Három Látnok

Dózsa népe vérbe verve
Máglyán ég el nemzedéke
Mátyás után a dögvész jön
Nyomor félezer évünkön

Jaj lesz még a győzteseknek
Vérben járó kegyetlenek
Ki gyűlöli saját népét
Kiszolgálja ellenségét

Kórus

Ország nép és sereg nélkül
Délen török roham készül
Véres kezű győztes urak
Paraszttól féltik jussukat

5. Jelenet - Ki kardot ránt, kard által vész el!

A véres csata Temesvárnál - összeroppan a paraszthad, szétszéled mindenki, mindkét oldalon őrijöng az öldöklés, de ez a harc már eldőlt: a jobbágnak nem lehet igaza, kussoljon vissza a földedre, még néhány száz évig, buta barom, kuss, ha egyáltalán élhetsz. Magyarország beledermes az önkény, a kiszolgáltatottság, a hatalmi gőg középkori világába, és ez itt dől el így, a harcban és a kegyetlenségben. A csata a magasba emeli a bátor vitéz (Dózsa) helyett az álnok urat (Zápolyát)- ez a jövő Magyarországon.

1. szín

Dózsa Gergely

Miénk Lippa, Erdély fele
Csanád várát felégettük
Roham tovább Délvidékre
Temesvárt is bekerítjük

(véres cafatokban hozzák Telegdi kincstárnok testét - Telegdi kezdetben biztatta Dózsát)

Dózsa

Állj meg, Lőrinc, ki a fogoly
Borzalmas így csonkán látnom
Telegdi István egykoron
Ott állt a mi oldalunkon

Lőrinc pap

Gaz ő is, hitszegő gyáva
A Rákos mezőn mészáros
Holtjainkon átgázolva
Életével fizetett most

Jobbágy ítélet született
Néped ellen te sem vagy úr
Telegdit, mint kutya testet
Lássa minden gaz földesúr

Márton pap

Karját, lábát levágattuk
Fejét az ölébe téve
Élve pokolra juttattuk
Ez vár mindegyik nemesre

Kaszánk élesebb a kardnál
Szívünkben nem lesz rettenet
Kéri a nép minden papját
Imánkban harag, gyűlölet

Dózsa:

Mivé lettünk? Mik lettetek?
Az igazság vérben úszik
De nincs más út, azt teszitek
Ami a szívben lakozik

Telegdi a pártunkon állt
Óvott magyart magyar ellen
Csitította a megtorlást
De nem lépett király ellen

Itt fekszik most csonka teste
Porban, vérben, örök vesztés
A végletnek nincs közepe
Hóhér sereg a keresztes

DE NEM LEHET MÁSKÉNT MINDEZ,
EZ LESZ, VELÜNK IS MAJD, EZ LESZ,
DE NEM LEHET MÁSKÉNT MINDEZ,
URAM, NEM ADHATSZ KEGYELMET

2. szín

Zápolya

Báthori mindig ellenzett
Nádorságom meggátolta
A nádorral szövetkezett
Perényivel az ebadta

Temesvár az ő halála
Dózsa gyilkos gyűrűjében
Ki disznóként felkoncolja
Báthori ím kelepcében

Ha megmentem gyáva bőrét
Szolgálja, hogy király legyek
Vagy szúrja szívébe törét
Mert felfalják jobbágy ebek

Megmentjük őt s nádorságát
De a kezemből zabáljon
Megeszi, mit kap, a morzsát
Vagy bent hagyom Temesváron

Zápolya György

Bátyám, győzd le Dózsát rögvest
Mert ha ő győz, lángban égünk
Bízd rám összes seregedet
S Báthori térdel előttünk

A király maradjon trónján
Dózsának másik trónt készíts
Két király ül majd lábadnál
Utóbbi lángol egy kicsit

Bűzös zsírja száll az égre
Vele együtt loccsanjon szét
Lázadó koszos serege
Ki élve marad, vigye hírét

Zápolya úr Magyarország
Kereszt helyett az Isten ő
Temesvár hőse bitófát
Ácsoltat minden keresztből

Zápolya
Folyónyi vér azt hirdesse
Halál arra, aki lázad
S az eljövő évezredre
Zápolya János királyt ad

Báthori, Perényi kutya
Királyi pincsi ölebek
Magyarország jövő sorsa
Ki vezérli a sereget

MÁSODIK KÓRUSMŰ - DÓZSA SEREGE MEGSEMMISÜL

KÓRUS
Vér áztatja a földünket
Korom fedti az egünket
Bűn terheli a lelkünket
Számúztuk az Istenünket

Nem visz innen út sehova
Meneküljünk a halálba
Az utolsó vesztes harcra
Kard által és ne máglyára

Úrként csak az úr halhat meg
Szegény élet mindig reszket
Hóhér írja a jövőnket
A szabadság ím' elvérzett

Kard által vész, ki kardot ránt
Elpusztul, ki jogért kiált
Magának ácsol bitófát
Ki szétzúzza az igáját

(KÉTSZER REFRÉNSZERŰEN):
És mégis, és mégis, és még
Jöjjön akár száz ellenség
Ezer jobbágy adja vérét
Föld és haza szentségéért

6. Jelenet - Ég Dózsa teste

Mint egykor a "zsidók királya", trónon ül most a parasztok királya. Dózsa kivégzése oly kegyetlen, amilyen ekkor már nincs Európa jobbik felén. Az égő húsú, igazságával teljesen magára maradt nagyság, az egyéni emberi jellem példaképe szótlanul ég el. Emberei örülnének, ha élhetnének, Dózsa már nem számít - s körülöttük nyálcsorgató örömben áll az urak Magyarországa: egy idegenek vezette, belsejében a korrupságig rothadt, személyében kapzsi és gyáva világ - melynek a jelentéktelenségből éppen ekkor felkapaszkodó szellemi vezére, Werbőczy abban véli megtalálni a jövőt, hogy beszorítja az egész magyar népet a születése és temetkezése közötti tenyérnyi világba: a rögbe. Eközben a spanyolok, portugálok, angolok, olaszok felfedezik, kitérjék az egész világot.

Dózsa személyes példája nem követhető, s nem is fogja senki a történelemben: a népet utoljára Krisztus válthatta meg, s Krisztusból elég volt egyetlen. Az emberek nem akarják feláldozni magukat valószínűtlen körülmények között, nekik egy darab kenyér és egy darab rög kell. Füstként ég az egyik legbátrabb magyar, hogy utána sok száz éven keresztül ő legyen az urak által írt "valóság" és történelem gonosz jelképe. Ér-e a szétégetett test lelke valamit?!

Zápolya János és vezérei a kivégzés körül, a bosszú mámorában

Zápolya György

Elsütünk két hadi ágyút
Elfelejtik, kit szült anyjuk
Minek ellett sok porontyot
Sült bolondot, rossz jobbágyot

Menekülnek, merre látnak
Földre vágytak, megkaphatják
Indul a falkavadászat
Földbe ássuk a parasztját

Zápolya

Jöjj ifjú Perényi Ferenc
Várad püspöke, jó vitéz

Egyszer majd Zápolya-kegyenc
Apádnál sokkal bátrabb légy

S Tamás fia, Ártándi Pál
Ki a világba kergette
Ugyancsak Várad falánál
Hullott Dózsa keresztese

Ti vagytok hatalmam köve
Melyből országot építetek
Vérbe fúl Dózsa serege
Koronám éke lehettek

S te is, öcsém, apánkban egy
Ki Mátyás halála után
Visszaadta bölcsen Bécset
Zápolyákat gazdagítván

Ha-ha-ha-ha, az ostoba
Ki azt hiszi, magyar erény
Esküdni a koronára
Mennyi bolond, s mind oly szegény

A korona fegyvernek kell
Mellyel eltalálsz célodba
S ha kezembe kerül egyszer
Országot kapok zálogba

Zápolya György
Öledbe hullott Temesvár
Előtted hódol a győzelem
Becsüld meg, ki melletted áll
Várjál még a király ellen

Perényi Ferenc

Mily' jó együtt, tábortűz ég
Lángja emberzsírtól kénese
Dózsa fején királyi ék
Trónja vajh mitől lett véres?

Zápolya György

Milyen hőség! Milyen hős ég?!
Ha-ha-ha-ha. Ha-ha-ha-ha
Mi ez a bűzös belsőség
Kifordult a vezér gyomra?

Ártándi Pál

Ég veled, ég veled társad
Mind, kivel együtt vétkeztél
Látom, szétloccsan az agyad
Ránk kezdet, kaszát emeltél?

Zápolya

Köszönöm, te paraszt király
Hálával tartozom neked
Égő koronáddal immár
Rám István szentségét teszed

Halleluja, barom állat
Halleluja, barom állat
Átkozod már az anyádat?
Átkozod már az apádat?

Dózsa a máglyán:

Élet sok van, pusztulj halál
Élek mindig, ne sírj anyám
Szabad fiad, verhetetlen
Népében él, népe Isten

Öröknek szült székely földem
Csak testem ég lángban, tűzben
Hamu voltam, azzá válok
De lélekben csillag vagyok

Dózsa szeretője

Azt hittem, csak egyszer
És még egyszer, talán
Testem csak játékszer
Harc közben kell egy lány

De jártam utadat
Bírtam szerelmedet
Vérbál áradt patak
Kísérte léptedet

Ott voltam, ha győztél
S ha eljött végzeted
Nemesb vagy ezeknél
Akik most legyőztek

Nekem az Úr te vagy
Szabadság-megváltó
Megvítad harcodat
Melletted halni jó

Dózsa

Égek, mint Nap, fénylik az ég
Tűzkoronánk egymásba ér
Csak a testem ég el tűzben
Szabad szívem él a hitben

Hisznek bennem nemzedékek
Árván maradt kis gyerekek
Kiknek apja velem vérzett
Elviszik az üzenetet:

Kegyetlenek a nemesek
Vérben gázló szörnyetegek
Halál, büntesd a zsarnokot
Isten, szeresd a jobbágyot

Fogadd magadhoz vezérét
Emeld szívedhez két kezét
Ha élhetnék újra egyszer
Így halnék meg százezerszer

Dózsa szeretője
Lépdelsz a máglyára
Önként veled megyek
Nevetve a lángba
Átadom szívemet

Enyémet tiedhez
Égjen el mindkettő
Fogadd be lelkünket
Lángoló temető

Dózsa
Mert élek én, fájdalmakban
Elsuttogott szóban, vágyban
A leverték vigaszában
A felkelő igazságban

Gyúlj láng, égj tűz, roppants össze
Gyáva férgek állnak körbe
Mi lesz, kutyák, éheztetek?
Zabáljátok sült testemet

Megbocsátok, kapitányok
Ha belőlem lakmározatok
Ellenségem nem ti vagytok
Földbe gázolt jobbágysorsok

Korona ég a fejembe
Ebek rohannak testemre
Kéjes kacaj, utolsó hang
Hallak téged, úri bitang

Zápolyának egy falatot
A húsból mért nem adtok?
Vérengző úr, ördög fattya
Lesz az ország új királya

Birodalma füstként foszlik
A gyűlölet égig izzik
Kénben ég majd Magyarország
Ellenségek osztják jussát

Dózsa anyja a máglya mellett sírva, ájuláshoz közel, de büszkén
Úgy óvtalak
Édes fiam
Hagyd az urat
A jogában

Igazad volt
Nincs igazabb
Éles kardod
Jól forgattad

Gyengét védtél
Száműzöttet
Értük éltél
Értük halsz meg

Tűzben égned
Kínban halnod
Hiszek benned
Ez volt sorsod

Jézus régen
A keresztfán
Most úgy égsz el
Gyilkos máglyán

Ragyog arcod
Tűzi fényben
Hozzád hajlok
Én vezérem

Hadad vagyok
És jobbágyod
Ha akarod
Veled halok

Büszkeségem
Nemes vitéz
Az egekből
Ránk visszanézz

S te is, Gergely
Hű kis testvér
Lángban égsz el
A népedért

Két hős fiú
Két áldozat
Így hoz bosszú
Fénysugarat

Dózsa

Aki engem eléget most
Neve annak elátkozott
Kivágta az ország szívét
Halott ünnepli győzelmét

Birodalma füstként foszlik
A gyűlölet égig izzik
Kivágta az ország szívét
Halott ünnepli győzelmét

Bakócz (elfordulva a máglyától és az uraktól)

Uram, becsaptalak
Tűzben ég az arcom
Keresztes hadadat
Máglyán égni látom

Gyilkos gyilkos ellen
A vér már nem közös
Háttal áll az Isten
Magyar magyart öldös

Török ellen mentünk
S kereszted lett véres
Önmagunk - ellenünk
Én vagyok a vétkes

Hittem a királyban
Nemes úri szívben
A jobbágy kardjában
Hazánkért a vérben

Pokol szakadt le ránk
A mennyből, Istenem
S hol hozzád szállt imánk
Korom van az égen

Vesztett Magyarország
Jövőjét vesztette
S mikor égette Dózsát
Önmagát temette

Adj Uram új erő
Viselni sorsunkat
Zárd be a temetőt
Ne ásd a sírunkat

Rajtam ül az átok
Mert testvér testvért ölt
Mentsd meg az országot
Rám sújtson pörölyöd

HARMADIK KÓRUSMŰ - KÓRUS ÉS A LÁTNOKOK

1. Látnok
Elégetik Dózsát
Irtják a jobbágyot
Uralják a hazát
Vetik a gazságot

Kórus
Vérbe fagyott földek
Aratnak az urak
Jaj a győzteseknek
Most ássák sorsukat

2. Látnok
A gróf legyőzhető
A király mi vagyunk
Megtelt a vérmező?
Él minden halottunk!

Kórus

Vérből kél az élet
Új otthon üszkökből
Halálból, ki éled,
Teremt a semmiből

3. Látnok

Nélkülünk nincs ország
Védtelen a haza
"Nincstelen igazság"
Hatalmunk jelszava

1. 2. 3. Látnok

Gyermekünk tanulja
Milyen az örök harc
Két tenyér igaza
Tiszta szív, tiszta arc

Dózsa ég! Ég veled
Véred mindig lázad
Szagatják testedet
Megnyerted csatádat

Perényi, Báthori, Tomori együtt

Undorító a kép
Amellyel Zápolya
Dózsát elégeté
Arcán ül tébolya

Dózsa az ég fölött
Szívében hős maradt
Bár teste csak üszök
Átél századokat

Kezünkhöz vér tapad
Tehettünk volna mást
Védjük királyunkat
Vállalva vérontást

Kegyetlen, állati
Mit Zápolya művelt
A vajda sátán is
Dózsa lett felszentelt

Dózsa (ismétlés)
Aki engem eléget most
Neve annak elátkozott
Kivágta az ország szívét
Halott ünnepli győzelmét

Birodalma füstként foszlik
A gyűlölet égig izzik
Kivágta az ország szívét
Halott ünnepli győzelmét

Kórus és Látnokok
Új mártír született
A magyar égboltra
Dózsa vére mennybe
Zápolya pokolra

Jaj a győzteseknek
Torban tobzódóknak
Emberteleneknek
Ember hóhérának

Dózsa

Kínban égek
S élek tovább
Szörnyek, ebek
Uri hordák

Kegyelemért
Ti térdeltek
Szemet szemért
Vesz népetek

Szétszaggattok
Mint állatot
A sakálok
Most ti vagytok

Égő húsom
Fáklya lángja
Feléled még
Dózsa álma

Jaj, jaj, Isten
Vársz, vársz?!
Megbocsátasz
Istenem?

Kórus

Mennyből szól szellemed
A védtelent védi
Jaj a legyőzőknek
Jaj, ki ezt nem érti

Mennyből szól szellemed
A védtelent védi
Jaj a legyőzőknek
Jaj, ki ezt nem érti
Jaj a legyőzőknek
Jaj, ki ezt nem érti

Finálé

Egy teljesen önálló, rendkívül zaklatott, nagyon éles lezáró rész következik két percben, nagy zenei betétekkel, improvizációkkal az egyes ismétlések között: szabadság, mártírom, halál, kín, győzelem, ez tényleg maga a feszület.

Dózsa

Ez a trón Krisztus keresztje

Ez a tűz az Úr kegyelme

Kórus

-Áldozati tűz ég! (ez itt a győzelem hangján)

-Pokolra, bosszú! (ez itt a megvetés, a harag)

Dózsa

Ez a trón Krisztus keresztje

Ez a tűz az Úr kegyelme

Kórus

-Áldozati tűz ég (ez itt a győzelem hangján)

-Pokolra, bosszú! (ez itt a megvetés, a harag)

Dózsa

Ez a trón Krisztus keresztje

Ez a tűz az Úr kegyelme

Kórus

-Áldozati tűz ég (ez itt a győzelem hangján)

-Pokolra, bosszú! (ez itt a megvetés, a harag)

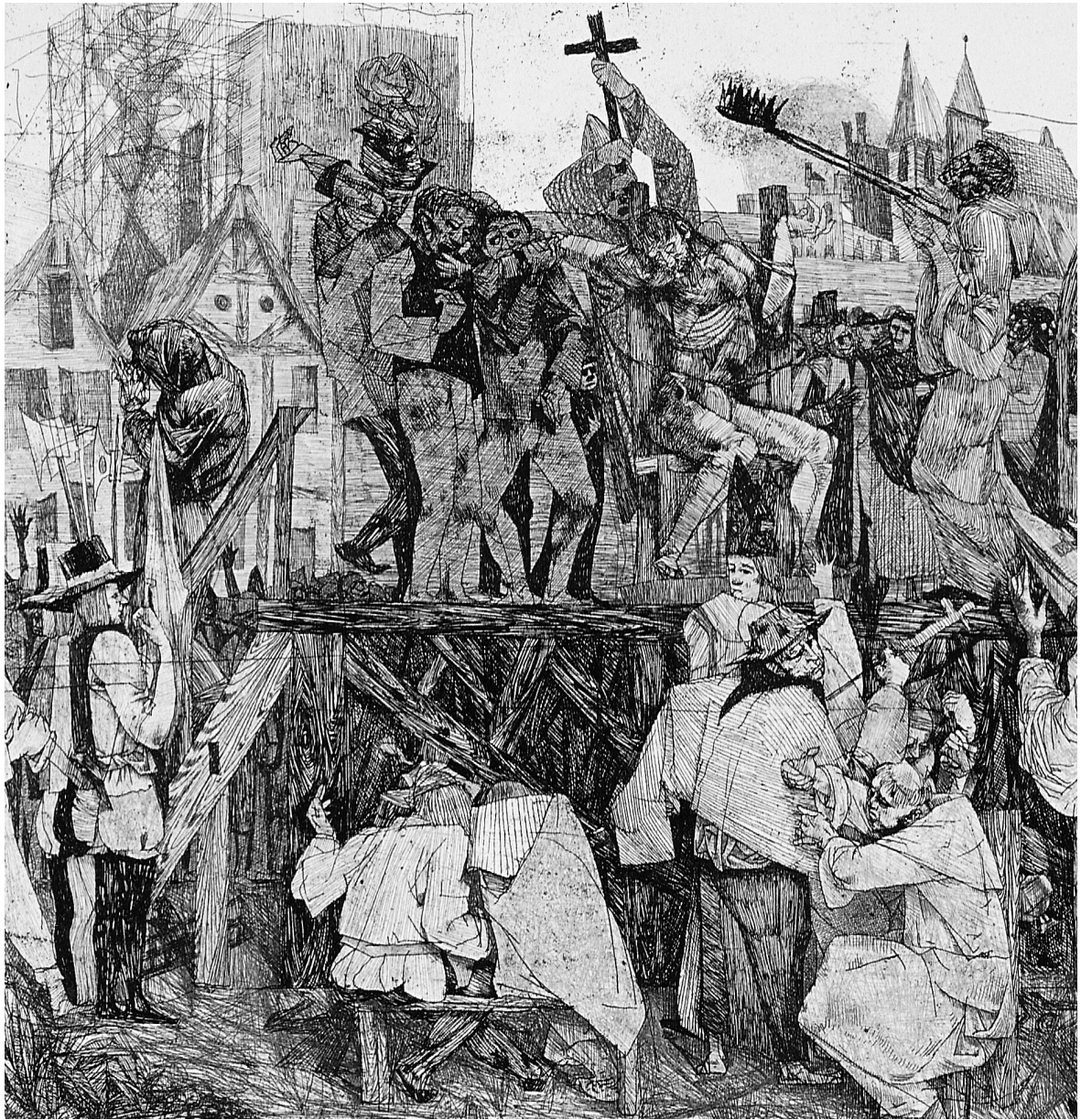
És végig zúg kórusok, szereplők hangján:

Mohács, Mohács - Trianon, Trianon, Mohács, Mohács - Trianon, Trianon.....

ismételve végtelenül, sokszor

Kondor Béla: Dózsa kivégzése

Petőfi Sándor: A nép nevében *(részlet)*

Jogot a népnek, az emberiség
Nagy szent nevében, adjatok jogot,
S a hon nevében egyszersmind, amely
Eldől, ha nem nyer új védoszlopot.
Az alkotmány rózsája a tiétek,
Tövisait a nép köze vetétek;
Ide a rózsa néhány levelét
S vegyétek vissza a tövis felét!

Még kér a nép, most adjatok neki;
Vagy nem tudjátok: mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György híret?
Izzó vastrónon őt elégetétek,
De szellemét a tűz nem égeté meg,
Mert az maga tűz... úgy vigyázzatok:
Ismét pusztíthat e láng rajtatok!

A librettó a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával készült 2013-ban.

Az 1514 - Magyar pokol című opera zeneszerzője Ökrös Csaba. Az opera partitúrája szintén 2013-ban készült el.

Ugyanezen librettóra ír *rockdrámát az erdélyi Role együttes* 2014-ben.